

Datum raad	29 april 2021	Zaaknummer	1948371563
Datum college	9 maart 2021	Portefeuille	Werk, jeugd en cultuur M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Partnership IBN en gemeenten		

Samenvatting

In 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Deze wet vervangt o.a. de Wet sociale werkvoorziening. Naar aanleiding hiervan hebben in 2017 de deelnemende gemeenten in de IBN besloten om een Partnership aan te gaan. Doel van dit Partnership was het zoveel mogelijk behouden van de infrastructuur (kennis en werkgelegenheid) van de IBN door het toeleiden van mensen vanuit de Participatiewet.

Voorgesteld wordt het Partnership gemeenten en IBN te verlengen voor onbepaalde tijd. Gecontinueerd met nieuwe afspraken vanaf 01 juli 2021 wordt de ondernemersstrategie van IBN voortgezet. Deze ondernemersstrategie bedient zowel de parallelle als ook de reguliere arbeidsmarkt, waardoor inwoners met een beperking meer gevarieerd werk hebben en zich kunnen ontwikkelen. De strategie is erop gericht dat werknemers met een hogere toegevoegde waarde, de lagere toegevoegde waarde van medewerkers met een grotere beperking compenseren.

Voor de invulling van het Partnership zijn drie scenario's uitgewerkt. In het regionaal bestuurlijk overleg is besloten om in de solidariteit te kiezen voor minimaal scenario II als basispakket. De samenwerkende gemeenten Boekel, Bernheze en Meierijstad hebben gekozen voor scenario III. Scenario III is scenario II aangevuld met een versterkte samenwerking tussen gemeente en IBN. Met deze keuze wordt de infrastructuur van IBN geborgd voor de toekomst. De infrastructuur van IBN is noodzakelijk om mensen met een afstand tot arbeidsmarkt gevarieerd werk te bieden en mogelijkheid om zich te ontwikkelen.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad

Programma 6 Sociaal Domein

Behandeling in commissie

22 april 2021

Ontwerpbesluit gemeenteraad

1. Het partnership gemeenten en IBN te continueren met nieuwe afspraken vanaf 1-7-2021 en het partnership voor onbepaalde tijd te verlengen.
2. De ondernemer strategie van IBN voortzetten waarbij de IBN zowel de parallelle als ook de regulier arbeidsmarkt bedient.
3. Voor het vernieuwd partnership voor de gemeente Meierijstad uit te gaan van scenario II in solidariteit.
4. Een pilot te starten in de samenwerking met Meierijstad, Boekel en Bernheze voor het uitrollen van scenario III en in te zetten op een sterke samenwerkingsrelatie met IBN;
5. IBN de opdracht te geven bij alle doelgroepmedewerkers uit de Participatiewet (inclusief de mensen in beschut werk) te investeren in hun personeelsontwikkeling.
6. Aan IBN een lumpsumbedrag te vergoeden voor het afnemen van het basispakket scenario II ad. € 334.401 voor de periode van 01 juli 2021 t/m 31 december 2022;
7. Deze lasten te dekken door het hiervoor in begroting op genomen, toereikende, budget.
8. Kennis te nemen van het positief advies van de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) Meierijstad.

Waarom naar de raad

De raad wordt gevraagd in te stemmen met het Partnership gemeenten en IBN.

Aanleiding

Het huidige partnership gemeenten en IBN loopt van 1 januari 2017 tot 1 juli 2021. Aanvankelijk tot 1 januari 2021, maar het is door corona met een half jaar verlengd. In juli 2019 is een regionale bestuurlijke opdracht geformuleerd om het partnership te verlengen en nieuwe afspraken te maken. In de bijlage "Eindrapportage bestuurlijke opdracht partnership gemeenten en IBN" is het resultaat van deze bestuurlijke opdracht beschreven.

Gemeenten en IBN willen het partnership graag continueren vanuit de visie dat er een parallelle arbeidsmarkt nodig is voor behoud van werkgelegenheid voor de doelgroepen van de Participatiewet, in het bijzonder voor de mensen met een arbeidsbeperking. De parallelle arbeidsmarkt is de arbeidsmarkt die werk mogelijk maakt voor mensen die niet (of nog niet) op de reguliere arbeidsmarkt aan het werk kunnen. IBN heeft een infrastructuur die deze parallelle arbeidsmarkt organiseert. Met de nieuwe afspraken willen we de samenwerking tussen gemeenten en IBN verbeteren zodat we meer gebruik maken van elkaars expertise en de verwachtingen die we van elkaar hebben beter op de doelgroepen van de Participatiewet afstemmen.

De Tweede Kamer heeft inmiddels ingestemd met een initiatief wetsvoorstel van het CDA en de SP over een landelijk dekkend netwerk van sociale ontwikkelbedrijven. In onze regio hebben we al twee ontwikkelbedrijven, namelijk IBN en WSD, dat door de initiatiefnemers van dit wetsvoorstel als voorbeeld voor zo'n sociaal ontwikkelbedrijf wordt genoemd.

Argumenten

1.1 Scenario's Partnership gemeenten en IBN

Op basis van de uitgangspunten die zijn vastgesteld in de bestuurlijke opdracht zijn drie scenario's ontwikkeld.

Voor alle 3 de nieuwe scenario's geldt het hoofdaannemerschap voor beschut werk: het plaatsen van mensen uit de doelgroepen van de Participatiewet inclusief mensen met een indicatie voor beschut werk en begeleiding gericht op ontwikkeling van deze mensen.

In alle 3 de scenario's zit een lumpsumfinanciering voor de infrastructurele meerkosten en de begeleiding van mensen met een gesubsidieerd dienstverband bij IBN.

Het belangrijkste verschil tussen de scenario's is de wijze van samenwerken. In scenario I is er, net als in de huidige afspraken, sprake van een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. In scenario II gaan we uit van een netwerkrelatie en gaan we met 4 niveaus (directie IBN en van gemeenten wethouders, management/uitvoering en beleid) gezamenlijk overleg inrichten voor product- en procesontwikkeling. In de samenwerkrelatie van scenario III worden ook werkprocessen in elkaar geschoven en ontstaat er een geïntegreerd team. Per uitvoeringsgebied zou de mate waarin dit gebeurt kunnen verschillen.

Het tweede verschil heeft te maken met de taken en dienstverlening. In alle 3 de scenario's worden mensen in eerste instantie in een tijdelijke dienstverband geplaatst en nadat gebleken is dat geen uitstroom naar regulier werk mogelijk is in een structureel dienstverband. In scenario II en III komen hier voortrajecten en de inzet van expertise van IBN bij.

Het derde verschil heeft te maken met een aanbod- & vraaggerichte werkwijze en tevens wordt de doelgroep uitgebreid met de mensen met een loonwaarde van 80 tot 100% van het wettelijk minimumloon. In elk scenario willen we zo gaan werken, maar de verwachte instroom bij IBN zal naar verwachting vooral toenemen hoe meer we met elkaar netwerken en/of samenwerken.

1.2 Keuze scenario

Voor het vernieuwde partnership wordt voorgesteld om in de solidariteit voor scenario II te kiezen. Zowel scenario II als scenario III is cruciaal voor het in stand houden van de infrastructuur van IBN omwille van werkgelegenheid voor de doelgroepen van de Participatiewet. Het volume van de nieuwe doelgroepen die in aanmerking komen voor de Participatiewet, zal door de sluiting van de Wsw voor nieuwe instroom en de aanpassingen in de Wajong, in de toekomst alleen maar toenemen.

Gemeente Meierijstad heeft in samenwerking met gemeenten Boekel en Bernheze ingestemd met scenario III. Scenario II komt overeen met het "Participatiebedrijf" Participeren in Meierijstad (PIM) waar afgelopen jaar de samenwerking tussen IBN, WSD en gemeente is versterkt.

De uitgangspunten van scenario III sluiten mooi aan bij de doorontwikkeling van PIM. In de tweede helft van 2021 zullen wij hierover een beeldvormende avond organiseren.

Naast het basispakket is het mogelijk voor gemeenten om gebruik te maken van het pluspakket.. Het pluspakket is dienstverlening en/of producten die IBN naast het basispakket aan (meerdere) individuele gemeenten kan aanbieden. Dit is een niet-limitatieve opsomming, want kan door ontwikkelingen of door de vraag van individuele gemeenten uitgebreid (of kleiner) worden. Deze worden niet gefinancierd uit het lumpsum bedrag.

Kanttekeningen

1.1 Continuïteit afspraken

Het werkveld, de wet- en regelgeving en de budgetten zijn niet statisch. Dit maakt het noodzakelijk om de afspraken in het partnership steeds aan te passen aan de wisselende omstandigheden. Om die reden wordt telkens voor een periode van twee jaar gezien op welke wijze het partnership wordt ingevuld, welke resultaten daarmee worden beoogd en welke kosten daaraan verbonden zijn. Voor de eerste keer vindt dit plaats voor de periode 1 juli 2021 tot en met 31 december 2022. Medio 2022 wordt gezien welke afspraken voor de periode 2023-2024 worden gemaakt. Als de omstandigheden in een planperiode van twee jaar sterk wijzigen, kunnen de afspraken ook tussentijds worden herzien.

1.2 Samenwerking WSD en IBN

De gemeente Meierijstad heeft belang bij het in stand houden en het verder ontwikkelen van de bestaande infrastructuur van zowel WSD en IBN. Zowel de WSD als de IBN zijn gewaardeerde en waardevolle gemeentelijke samenwerkingsverbanden op het gebied van arbeidsparticipatie en mensontwikkeling en beide zijn belangrijke partijen in de uitvoering van de Participatiewet.

De gemeente Meierijstad heeft met de samenwerking van IBN en WSD als 'Participatiebedrijf' – een krachtige en duidelijke constructie die als een paraplu boven de twee gemeenschappelijk regelingen wordt ingericht onder één gemeenschappelijke naam PIM Werkt. Middels PIM Werkt wordt een gelijke dienstverlening voor alle inwoners van Meierijstad gerealiseerd en worden de middelen zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet in en door één samenwerkende organisatie. Het maakt daarbij voor onze inwoners niet uit of zij door IBN of WSD worden begeleid; het maakt ook niet uit waar ze woonachtig zijn in de gemeente Meierijstad.

PIM Werkt is inmiddels doorontwikkeld tot mobiliteitscentrum PIM Werkt. Hierover bent u recent via een raadsinformatiebrief geïnformeerd. PIM Werkt kan gebruik maken van twee sterke en complementaire infrastructuren (kennis en werkgelegenheid)

IBN en WSD hebben onder de vlag van Meierijstad op een aantal gebieden al een stevige samenwerking neergezet: Groenbestek, Pilot Textielinzameling, Veldproef, Pilot HUB/UWV/Unik, Leefgoed, wet Inburgering. Beiden SW bedrijven zijn enthousiast om op het gebied van de doelmatigheid intensief met elkaar samen te gaan werken onder de noemer: – "Participeren in Meierijstad"

Communicatie

Er wordt regionaal een gezamenlijk persbericht opgesteld.

Participatie

De adviesraad Sociaal Domein en raadsleden zijn in januari jl. beide door middel van een digitale bijeenkomst geïnformeerd over het partnership IBN en gemeenten.

De Adviesraad Sociaal Domein Meierijstad is geraadpleegd en heeft een positief advies afgegeven (bijlage 8). In het advies zijn aandachtspunten, vragen en adviezen geformuleerd. In bijlage 9 is schriftelijk reactie gegeven op het advies.

Duurzaamheid

In slechte maar ook in goede economische tijden hebben de gemeenten een bedrijf als IBN, een sociaal ontwikkelbedrijf, nodig om burgers met een arbeidsbeperking werk te kunnen bieden en om, indien mogelijk, deze mensen zich zo te kunnen laten ontwikkelen dat regulier werk voor hen weer mogelijk wordt.

Financiële toelichting

IBN heeft ten opzichte van een regulier bedrijf extra kosten nodig om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en een beperkte loonwaarde en inzetbaarheid (Wsw en Participatiewet) productief te maken en te houden. Deze zijn volgens de interne budgetdifferentiatie van IBN voor 2021 geraamd op € 9,1 miljoen. De infrastructurele meerkosten die toe te wijzen zijn aan de uitvoering van (een deel van) de Participatiewet door IBN bedragen voor 2021 € 2,2 miljoen en voor 2022 € 2,5 miljoen.

Lumpsumfinanciering – basispakket scenario II en III

Het lumpsumbedrag is verdeeld op basis van een objectief verdeelmodel: op basis van het Participatiebudget voor de nieuwe doelgroepen dat gemeenten ontvangen. Voor gemeenten komt dit uit om circa 51% van het participatiebudget (tabel 1). Dit percentage is niet veel hoger dan de huidige vergoedingen die IBN van gemeenten ontvangen (tabel 2).

Tabel 1: Verdeling financiering

Bron: septembercirculaire	P-budget		Relatief aandeel		Lumpsum vergoeding		Lumpsum als % van PB	
Gemeente	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Bernheze	295.299	324.597	7%	7%	149.374	164.928	51%	51%
Boekel	108.215	119.243	2%	2%	54.739	60.588	51%	51%
Boxmeer	341.240	375.811	8%	8%	172.612	190.950	51%	51%
Cuijk	359.625	394.774	8%	8%	181.912	200.585	51%	51%
Grave	122.758	135.177	3%	3%	62.096	68.684	51%	51%
Landerd	137.264	150.930	3%	3%	69.434	76.688	51%	51%
Meerijstad, Veghel	411.248	453.431	9%	9%	208.025	230.389	51%	51%
Mill en Sint Hubert	147.594	162.028	3%	3%	74.659	82.326	51%	51%
Oss	1.883.249	2.074.757	42%	42%	952.620	1.054.185	51%	51%
Sint Anthonis	76.855	84.144	2%	2%	38.876	42.754	51%	51%
Uden	557.447	613.213	13%	13%	281.978	311.574	51%	51%
Totaal	4.440.796	4.888.106	100%	100%	2.246.325	2.483.650	51%	51%

*Omdat het vernieuwde partnership gemeenten – IBN feitelijk op 1 juli 2021 start is de hoogte van het lumpsumbedrag voor 1,5 jaar €334.401,-

Tabel 2: Huidige financiering

Gemeente Meerijstad	Betalingen IBN
2018	€296.622,69
2019	€268.206,63
2020	€ 224.920,07

Daarnaast betalen gemeenten de individuele loonkostensubsidies voor mensen die vanuit de Participatiewet een dienstverband bij IBN krijgen inclusief de mensen in beschut werk. Voor mensen in beschut werk ontvangt IBN altijd een loonkostensubsidie van 70% van het wettelijk minimumloon, voor de andere mensen die vanuit de Participatiewet instromen in een dienstverband bij IBN is de hoogte van deze loonkostensubsidie afhankelijk van de feitelijke loonwaarde, maar nooit meer dan 70% van het wettelijk minimumloon. Nu betaalt elke gemeente zowel bijstandsuitkeringen als loonkostensubsidies uit het BUIG-budget.

De landelijke financiering van de loonkostensubsidies wordt vanaf 1-1-2022 uit het BUIG-budget gehaald en de financiering van deze kosten aan de gemeenten gaat plaatsvinden (deels) op basis van realisaties. Eind van het jaar komt er meer duidelijkheid over hoe deze nieuwe financieringswijze voor loonkostensubsidies er precies uit gaat zien, maar zeker is dat de realisaties in 2021 al meegenomen zullen worden bij het vaststellen van het budget voor 2022. Deze nieuwe wijze van landelijke financiering van het instrument loonkostensubsidies ondersteunt ons beleid om zoveel mogelijk mensen uit de doelgroepen van de Participatiewet te laten werken met behulp van het instrument loonkostensubsidie.

Planning

Niet van toepassing.

Rechtsbescherming

Het partnership is gebaseerd op een bestuurlijk convenant. Dit bestuurlijk convenant is uitgewerkt in een uitvoeringsovereenkomst.

Monitoring en evaluatie

Er zal een implementatieopdracht worden gemaakt door de projectgroep voor het implementeren van de nieuwe afspraken die gaan gelden per 1 juli 2021. Er komt in plaats van de huidige werkgroep uitvoering een implementatieteam met per uitvoeringsgebied ((Land van Cuijk, Uden/Landerd, Meierijstad/Bernheze/Boekel en Oss) vertegenwoordiging vanuit de gemeenten en vertegenwoordiging vanuit IBN die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van de afspraken en waar nodig voor de uitwerking van de afspraken.

Elk scenario vraagt periodieke bijstelling; het werkveld, de wet- en regelgeving en de budgetten zijn niet statisch. Om die reden wordt telkens voor een periode van twee jaar gezien op welke wijze het partnership wordt ingevuld, welke resultaten daarmee worden beoogd en welke kosten daaraan verbonden zijn. De raad zal tussentijds geïnformeerd worden over de stand van zaken doormiddel een raadsinformatiebrief en eventueel een beeldvormende avond.

Bijlagen

1. Eindrapportage bestuurlijke opdracht partnership gemeenten-IBN
2. Bestuurlijke opdracht
3. Schema overlegstructuur gemeenten- IBN
4. Overzicht taken en dienstverlening (basis- en pluspakket)
5. Evaluatie partnership 2017- 2020
6. Q & A
7. Financiële uitwerking scenario II en III
8. Advies ASD
9. Brief reactie advies ASD

Onderliggende documenten

Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meerijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 maart 2021

Besluit gemeenteraad:

1. Het partnership gemeenten en IBN te continueren met nieuwe afspraken vanaf 1-7-2021 en het partnership voor onbepaalde tijd te verlengen.
2. De ondernemer strategie van IBN voortzetten waarbij de IBN zowel de parallelle als ook de regulier arbeidsmarkt bedient.
3. Voor het vernieuwd partnership voor de gemeente Meerijstad uit te gaan van scenario II in solidariteit.
4. Een pilot te starten in de samenwerking met Meerijstad, Boekel en Bernheze voor het uitrollen van scenario III en in te zetten op een sterke samenwerkingsrelatie met IBN;
5. IBN de opdracht te geven bij alle doelgroepmedewerkers uit de Participatiewet (inclusief de mensen in beschut werk) te investeren in hun personeelsontwikkeling.
6. Aan IBN een lumpsumbedrag te vergoeden voor het afnemen van het basispakket scenario II ad. € 334.401 voor de periode van 01 juli 2021 t/m 31 december 2022;
7. Deze lasten te dekken door het hiervoor in begroting op genomen, toereikende, budget.
8. Kennis te nemen van het positief advies van de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) Meerijstad.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 29 april 2021

De raad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

A.F.J. Franken

ir. C.H.C. van Rooij